

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST VII JAVNA DEBATA

Centar za kulturu dijaloga je, u suradnji sa organizacijom TACSO BH, 28.05.2010. godine u prostorijama UNITIC-a u Sarajevu, održao Sedmu javnu debatu « Počinioci i žrtve krivičnih djela su naša djeca - spriječimo maloljetničku prestupništvo».

Cilj debate bio je Praćenje i analiza realizacije obećanih aktivnosti i planova za iznalaženje rješenja problema maloljetničkog prestupništva. Cilj organizatora bio je i građanima osigurati dostupnost informacijama kao i mogućnost za postavljanje pitanja onima koje smatraju odgovornima za problem maloljetničkog prestupništva u BiH, razvijajući demokratska načela kroz aktivni angažman svih građana u izgradnji civilnog društva. Javna debata nije imala za cilj omalovažavanje bilo koje od instanci vlasti ili nevladinog sektora i pokazala je da je otvaranjem prostora za javni dijalog moguće početi rješavati problem maloljetničkog prestupništva.

Na debati su prezentacije imali:

Ministarstvo pravde FBiH - Goran Šimić, savjetnik ministra

JU Kantonalni centar za socijalni rad - Zumreta Karamustafić, profesor pedagogije i psihologije

PPZ KS-a - Alija Grabovica, savjetnik

Zavod za mušku djecu i omladinu Hum - Nikola Bender, zamjenik direktora

Disciplinski Centar Vogošća - Đenita Ljuca, šef stručne službe

KPD Kula - Biljana Dragoš Petrušić, socijalni radnik

KPZ Zenica - Zoran Ristanović, odgajatelj

MUP KS-a - Mićo Letić, inspektor i glavni koordinator za maloljetničko prestupništvo

Koordinaciono tijelo za Implementaciju Strategije protiv maloljetničkog prestupništva - Minka Smajević, predsjednica

Grad Sarajevo - Ramiz Kadić, zamjenik gradonačelnika

Na javnoj debati su dobivene sljedeće informacije:

MINISTARSTVO PRAVDE FBiH

- ✓ U Orašju su započeti pripremni radovi na izgradnji i zatvora i kazneno – popravnog doma.
- ✓ Izgradnja odgojno-popravnog doma za maloljetnike u Orašju je počela u aprilu ove godine
- ✓ Ne postoji u BiH zatvor koji ispunjava sve evropske kriterije. Diskutabilno je i da li uopšte može biti napravljen. Zatvor Orašje će biti napravljen prema tim standardima. Javlja se problem povezan sa nadležnostima i finansijskim sredstvima: s obzirom da nijedan Entitet nema potrebu za velikim kapacitetom mogao bi se dogovoriti jedan zajednički zatvor. Međutim, teško je postići dogovor da se napravi jedan zatvor kapaciteta 30 osoba koji bi bio više nego dovoljan za cijelu BiH.
- ✓ U Zenici postoji odvojen odjel za maloljetnike, maloljetnici su smješteni zajedno sa punoljetnim počiniocima krivičnih djela, ali u posebnom odjelu (Paviljon V) u kojem se nalaze zatvorenici koji pokazuju primjerno ponašanje duži period; Navečer se zaključavaju prostorije gdje su maloljetnici smješteni.
- ✓ Otvoreno je 300 novih zatvorskih mjesta u Orašju i Tuzla, ali su isključivo zatvorskog tipa za odrasle;
- ✓ Odjel za maloljetnike koji postoji u Tuzli zadovoljava potrebe F BiH
- ✓ Federalna Vlada nema dovoljno sredstava da završi sve radove – tek su pokrenuti primarni radovi
- ✓ Maloljetnici nisu podijeljeni na osnovu kategorija. Osnivanje odjela je prelazno rješenje kako bi postojala ustanova i kako bi osobe koje su počinile djela mogle biti poslone u ustanovu. Rješenje nije savršeno, ali je napravljeno da malodobni počinioci krivični djela mogu biti smješteni.
- ✓ FBiH nema potrebu za slanjem osoba osuđenih u drugi Entitet jer FBiH ima dovoljan kapacitet 8- 10 je osuđenih u prosjeku a taj kapacitet postoji u F BiH.
- ✓ Hum je latentni problem KS jer još nisu svi poslovi reorganiziranja završeni.

- ✓ Nije urađena analiza o postojećoj infrastrukturi sa stanovišta novog zakona (Zakon o maloljetnim počiniocima krivičnih djela), jer nije Zakon usvojen, pa nije svrhovito raditi takvu analizu; Rok za početak implementacije Zakona je godinu dana od donošenja Zakona, ali zbog koncepta i sadržaja koji sve elemente potpuno različito tretiraju treba vrijeme za početak primjene.

JU KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD

- ✓ Kantonalni Centar za socijalni rad je održao sastanak sa predstavnicima PPZ zavoda; Predstavili jedni drugima svoje djelatnost kroz lokalne timove.
- ✓ Alternativne mjere će biti ostvarene kada se ostvare pretpostavke za to. Informativni letak Kantonalnog Centra za socijalni rad je jedan vid informiranja o alternativnim mjerama.
- ✓ Problem je nepostojanje profesionalaca u ovoj oblasti zbog nepostojanja materijalnih sredstava za njihov angažman i obuku – jako puno edukacija organizirano, ali je fizički nemoguće postići više. Potrebno još 8 dodatnih pedagoga kako je i predviđeno akcionim planom.
- ✓ Kantonalni Centar za socijalni rad (CSR) mora pratiti primjenu zakonskih odredbi koje se odnose na Odgojne/Vaspitne preporuke, jer CSR informiše sud u toku procesa nakon osude. CSR daje prijedloge institucijama za primjenu alternativnih mjera, ali nisu uvijek usvojeni.
- ✓ Članovi lokalnih timova ne održavaju sastanke, ali se postavlja pitanje finansijskih sredstava.
- ✓ Potreban je veći angažman institucija odgovornih za financiranje rada CSR-a.
- ✓ Vladin sektor treba da zaposli više profesionalaca.

PROSVJETNO-PEDAGOŠKI ZAVOD KS-a

- ✓ Trenutno se radi na rasterećivanju programa VII, VIII, IX razreda osnovnih škola.
- ✓ Za prvih 6 razreda je smanjen broj predmeta u novom Planu i Programu.
- ✓ Za VII, VII, IX treba tek da se izradi takav program.
- ✓ Traženo je mišljenje škola koji su predmeti suvišni; Iduće godine će biti primijenjen program za 7 razred, ovaj segment se privodi kraju. Prvi rezultati će biti tek dostupni nakon provođenja evaluacije. U narednom periodu je predviđena tek evaluacija za drugu trijadu (IV, V, VI razred), a treća evaluacija će biti napravljena tek nakon tri godine.

ZAVOD ZA MUŠKU DJECU I OMLADINU HUM

- ✓ Uposlena dva nova odgajatelja, dva idu u mirovinu ove godine, i ostaje isti broj uposlenih.
- ✓ Broj uposlenih nije dovoljan.
- ✓ Izvršena je unutarnja reorganizacija pravilnikom o unutarnjoj organizaciji. Predviđen je broj različitih kadrova po svim službama.
- ✓ Osobe sa mentalnim poremećajima koje su boravile u Zavodu Hum su izmještene.
- ✓ Angažirana služba preodgoja koja radi profesionalno i zbog toga je smanjen broj prestupa.
- ✓ Napravljena posebna služba osiguranja – Po Zakonu sve organizacije moraju imati zaštitarsku službu ili službu osiguranja.

DISCIPLINSKI CENTAR VOGOŠĆA

- ✓ Nisu izvršene 3 sudske mjere. Sudske mjere kasne jer rješenje suda nije stiglo na vrijeme. Disciplinska mjera se neće izvršiti u slučaju da protekne period od 6 mjeseci od pravosnažnosti rješenja. CSR poziva maloljetnika da se odazove, ukoliko se ne odazove može samo poslati informaciju.
- ✓ Trenutno je zaposleno 9 ljudi to je dovoljno za broj maloljetnika koji je tretiran do sada u 2009. i 2010. godini.
- ✓ Disciplinski centar su posjetili Unicef, OSCE i Ombudsmeni za dječja prava – jedina zamjerka je da ne postoji stalni objekt za aktivnosti Disciplinskog Centra.

KAZNENO POPRAVNI DOM KULA

- ✓ Kazneno popravni dom radi od 01.09.2009. godine.

- ✓ Do sada su smještene: 3 osuđena maloljetna lica, u 2010. godini, zatim ih je bilo 5, a onda 4 jer je jedno lice napunilo 23 godine.
- ✓ Ministar pravde RS-a je rekao da će biti otvoren i vaspitno popravni dom za ženska lica u Istočnom Sarajevu; Vaspitno popravni dom postoji u RS kao dio ustanove Banja Luka.

KPZ ZENICA

- ✓ Dobra je zdravstvena zaštita osuđenika: postoji neuropsihijatar, ljekar specijalista, određeni broj medicinskih tehničara, 3-4 sobe u kojima leže zdravstveno nestabilni zatvorenici, 10-20 ljekara specijalista stalnih saradnika koji dolaze po potrebi
- ✓ Primljeno 50 stražara koji su prošli obuku. Nedavno je ponovo raspisan konkurs za još 50 stražara. To je zahtjev koji je prethodno postavljen. Stražari su primljeni, ali još moraju proći obuku i ispit za stražara kako bi mogli početi obavljati ovu dužnost.

MUP KS-a

- ✓ MUP je pravilnik o obavezama vođenja jedinstvene evidencije o krivičnim djelima i prekršajima za maloljetnike razvio i postoji već 10-ak godina. U posljednje 2 godine je još i unaprijeđen. Nakon donošenja Zakona o maloljetnicima bit će napravljeno i softwaresko uvezivanje sa Centrima za socijalni rad.
- ✓ Mjera ograničenog kretanja za maloljetnike (od 23 sata) je dala rezultat u smislu da su roditelji više obaviješteni i više vode računa što je i bio cilj.
- ✓ MUP posjeduje sve podatke o ugostiteljskim objektima u kojima se najčešće dešavaju prestupi maloljetnika, međutim ti operativni podaci nisu objavljeni, jer MUP nema ovlast da etiketira bilo koga, osim ukoliko sud donese zvaničnu presudu.
- ✓ Svaki policajac i inspektor ima u svom dnevnom nalogu rada obilazak između ostalog parkinga, vozila javnog gradskog prevoza i mjesta većih okupljanja mladih
- ✓ Zaposlena 52 nova policijska službenika i 17 novih mladih inspektora.

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE (informacije iznijela gospođa Minka Smajević, predsjednica Koordinacionog tijela za Implementaciju Strategije protiv maloljetničkog prestupništva)

- ✓ Nije uspostavljeno Vijeće za dijete zbog nedostatka političke volje iz RS-a.

KOORDINACIONO TIJELO ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE PROTIV MALOLJETNIČKOG PRESTUPNIŠTVA

- ✓ Medicinski tretmani su poboljšani, ali i dalje maloljetnici nisu odvojeni od odraslih.
- ✓ Koordinaciono tijelo se ne obraća medijima zbog lošeg iskustva se medijima.
- ✓ Odgojno-popravni dom je otvoren u Kazneno-popravnom zavodu Tuzla, a privremeno je napravljeno izmještanje zatvorenika u Kozlovac.
- ✓ U Orašju nije započeta gradnja objekta maloljetničkog zatvora, urađeni su tek bazični poslovi (dobivanje građevinske dozvole, dobivanje ostalih dozvola).
- ✓ Otvoren je zatvor u Orašju, ali za 22 odrasle osobe.
- ✓ U izvještaju Koordinacionog tijela (vidi izvještaj na web stranici www.ckdbih.com/Downloads/) se vidi da je organiziran niz aktivnosti i seminara iniciranih od Koordinacionog tijela

GRAD SARAJEVO

- ✓ Postavljene su kamere u općinama Novi Grad i Novo Sarajevo na mjestima javnog okupljanja;
- ✓ Biće do kraja godine postavljen video nadzor i u sredstvima javnog prevoza

Na kraju debate prisutni učesnici su jednoglasno usvojili „Izjavu o međusobnom kontinuiranom izvještavanju sa ciljem uspostavljanja transparentnosti rada svih angažiranih sektora i otvorenog dijaloga među njima u rješavanju problema maloljetničkog prestupništva.”